

Фондацијата „Фридрих Еберт“, канцеларија Скопје во соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање на Република С. Македонија го поддржува процесот на хармонизација на македонското законодавството со правото на ЕУ од областа на животната средина. За таа цел, Фондацијата „Фридрих Еберт“, канцеларија Скопје објавува:

ЈАВЕН ПОВИК

за ангажирање на 2 (двајца/две) експерти/ки од областа на законодавството и техничките барања за животна средина за изработка на подзаконски акти и методологии во согласност со позитивните практики од ЕУ. Прочитајте повеќе во прилогот што следува.

- 1) за ангажирање на еден правен експерт, односно експертка од областа на управувањето со отпад и управувањето со водите во рамки на законодавството за животна средина за изработка на седум (предлог) подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. весник на РСМ“ бр. 176/21) согласно начелото „проширена одговорност на производителот“ и, изработка на три (предлог) подзаконски акти и една предлог Уредба од Законот за водите (Службен весник на Република Македонија“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 163/13, 180/14, 146/15, 52/16, 151/21 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 151/2021) согласно барањата за следење на квалитетот на водите.
- 2) и еден техничко - технолошки експерт, односно односно експертка од областа на управувањето со отпад и управувањето со водите во рамки на техничките барања на законодавството за животна средина за изработка на шест (предлог) подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. весник на РСМ“ бр. 176/21) согласно начелото „проширена одговорност на производителот“, и изработка на три (предлог) подзаконски акти и една предлог Уредба од Законот за водите (Службен весник на Република Македонија“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 163/13, 180/14, 146/15, 52/16, 151/21 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 151/2021) согласно барањата за следење на квалитетот на водите.

Притоа, експертите ќе имаат редовна комуникација и координација со Фондацијата „Фридрих Еберт“, претставници на Министерството за животна средина и просторно планирање од соодветните ресори, како и со експерти од земји членки на ЕУ (пр. Германија, Хрватска и др.) кои располагаат со позитивни примери на изработка и имплементација на подзаконски акти дадени во продолжение.

Подзаконски акти кои треба да се изработат од Законот за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. весник на РСМ“ бр. 176/21):

1. Максимално дозволените масени концентрации на опасни супстанции од ставот (1) од овој закон, кои може да се толерираат во масата на хомогени материјали, како и дозволеното количество и видовите на опасни супстанции изземени од забраната од ставот (1) на овој член, во однос на медицински производи и инструменти за пратење и контрола, кабли, резервни делови за поправка, повторна употреба, обновување на функцијата или за зголемување на капацитетот за опрема, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина (член 9 став 2);
2. Правилник за формата и содржината на образецот за водење на евиденцијата за количините на преземена и собрана, како и предадена отпадна опрема од домаќинствата (член 16 став 5);
3. Методологија за пресметување на масата на опремата што се пушта на пазарот во претходните три години за секоја одделна група и вид на посебен тек на отпад, како и за начинот на пресметување на количината на отпадна опрема создадена според масата (член 22 став 4);
4. Начинот на водење на евиденција, формата и содржината на евиденцијата од ставот (6) од овој член, како и формата и содржината на обрасците од ставовите (8) и (11) од овој член. (член 23 став 12);
5. Начинот на пресметување на целите за собирање од членот 22 од овој закон, како и начинот на пресметување на целите за преработка од ставот (1) на овој (член 23 став 16) и
6. Правилник за формата и содржината на образецот на годишен извештај за видот и количината на опрема пуштена на пазарот (член 34 став 4).

Во рамки на управувањето со отпад од електрична и електронска опрема, како посебен тек на отпад, врз основа на начелото „проширена одговорност на производителот“ донесен е Закон за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. весник на РСМ“ бр. 176/21) и истиот е усогласен со релевантното законодавството на ЕУ во оваа област.

Во насока на применување на начелото „проширена одговорност на производителот“, во законот е воспоставена еколошка одговорност на производителите на електрична и електронска опрема како и за правните лица кои вршат дејност собирање, третман и преработка на отпадна електрична и електронска опрема. Имено, производителите (вклучувајќи и увозниците) меѓудругото, се одговорни за:

- собирање на отпадната опрема која се создаваат од пуштањето на пазар на нивните производи,
- намалување на количините на отпадната опрема,
- поттикнување на економски активности за искористување на корисните компоненти од овој вид на отпад со негово рециклирање или други форми на преработка, и обезбедување на висок степен на заштита на животната средина и здравјето на луѓето.

Спроведувањето на претходниот закон покажа одредени слабости и неможност да се постигнат основните цели на законот, како и реализирање на националните цели за собирање на отпадната опрема. Оваа состојба наметна потреба за подетално уредување на работењето на колективните и самостојните системи за постапување со отпадната опрема и воспоставување на дополнителни

механизми за поттикнување на производителите да пристапат во колективни или индивидуални системи, се со цел да се избегне можноста за обиколување на законските обврски и нарушување на конкуренцијата и пазарот

За таа цел се подготви нов Законот за за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, кој Собраните на РСМ го усвои во септември 2021 година и за спроведување на законот, согласно предложените одредби, потребно е да се донесат горенаведените подзаконски акти.

Подзаконски акти кои треба да се изработат од Законот за водите:

1. Правилник за поблиските технички услови, начинот и постапката за вршење на работите од мониторинг на водата која се користи за производство на електрична енергија: Технички услови, начин и постапка за мерење на количеството на вода која се користи за производство на електрична енергија и доставување на податоци (чл.153 став 2)
2. Правилник за мониторинг на водите за други намени: Технички услови, начин и постапка за мерење на исцрпените или зафатените количини на вода, нејзиниот квалитет и доставување на податоци (чл.154 став 2)
3. Правилник за техничките услови, начинот и постапката за мониторинг на водите во заштитените подрачја. (чл.155 став 2)
4. Уредба за мерките кои треба да се преземат во случај на вонредна состојба, условите и начинот за нивна реализација. Истата ја донесува Владата на Република С.Македонија, на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина во согласност со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на здравството (чл.158 став 2)

Правен основ за донесување на овие подзаконски акти произлегуваат од глава **VI. Мониторинг на водите** од Законот за водите, каде мониторингот е клучен инструмент за имплементација на одредбите од законот. Имајќи ги во предвид квантитетот и посебно стандардите и вредностите за квалитет на водите, мониторингот, согласно одредбите се врши врз водните тела (како вода во својата природна состојба) и врз водите наменети за различни намени (водата во системот). При тоа, согласно член 153 од законот, корисниците на системи за производство на електрична енергија се должни да го мерат количеството на водата која се користи за производство на електрична енергија на местата на зафаќање и податоците за измерените количества да ги доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Исто така, согласно член 154 од законот правните и физичките лица кои црпат или зафаќаат повеќе од 10 м³ вода за други намени различни од намените за консумирање на вода од страна на човекот, наводнување, одводнување и производство на електрична енергија се должни да ги мерат исцрпените или зафатените количини на вода и нејзиниот квалитет, каде при тоа податоците од овие мерења се доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Согласно оваа воспоставено правило и согласно членот 155 од законот за водите, правните и физичките лица кои согласно со прописите за заштита на природата се надлежни за управување со заштитените подрачја се должни да вршат мониторинг на водите во тие подрачја и да ги доставуваат резултатите до органот на државната управа надлежен за вршење

на работите од областа на животната средина. Потребата од соодветно постапување во услови на вонредни состојби е уредена во чл. 158 од законот каде органите, правни и физички лица надлежни за вршење мониторинг на водите согласно со одредбите од Законот за води, во случај на влошување или закана од влошување на водата или водното тело коешто го следат, веднаш го информираат органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина заради преземање неопходни мерки.

Целта за донесување на овие овие правни акти е согласно начелата за претпазливост и превенција - каде доколку постои ризик дека одредена активност може да предизвика штетното дејство врз водите или штетно дејство од водите, но за тоа нема научни докази, се преземаат мерки засновани на соодветна процена на ризикот, неопходни за да се обезбеди високо ниво на заштита на водите и од водите, како и превземање на неопходните мерки и активности за заштита на водите и за заштита од штетното дејство од водите, крајбрежното земјиште и водните живеалишта, во раната фаза, при тоа спречувајќи да се појави ризик или да дојде до какви било штетни последици по водите, крајбрежното земјиште и водните живеалишта.

Специфични цели:

- Да се воспостави ситем на континуирано следење на состојбата со водите во Р. С. Македонија преку соодветна примена на начелото за превенција и
- Да се подигне свеста на јавноста, граѓанското општество и сите заинтересирани страни за успешна имплементација на Законот за води низ принципите на одржливост и заштита на животната средина.

Услови за пријавување на јавниот повик:

1. Опис на работните задачи на експертите:

- Утврдување и реална проценка моменталната состојба во наведените области врз основа на подготвените информации и извештаи од Министерството за животна средина и просторно планирање на Република С. Македонија, како и со помош на консултации со претставници на соодветните сектори, и други релевантни субјекти во државата.
- Изработка на предлог текст на подзаконските акти: шест Правилници (од областа управување со отпад), односно три Правилници и една предлог Уредба (од областа води).
- Редовна комуникација и координација со претставници на Министерството за животна средина и просторно планирање на Република С. Македонија (Сектор управување со отпад и Сектор води), странски експерти кои ќе бидат на располагање за консултации во текот на изработката на предлог документите, а по потреба и со канцеларијата на Фондацијата „Фридрих Еберт“.
- Преглед и земање предвид на позитивните практики и документи од земји членки на ЕУ кои веќе располагаат со наведените подзаконски акти, како во областа на управувањето со отпад, така и во областа води.

2. Потребни квалификации:

А) Правен експерт/ка

- Завршен втор циклус на студии од областа на правото, односно прв циклус на студии во областа на правото и најмалку пет години искуство директно поврзано со правото во областа на управувањето со отпад или минимум пет години работно искуство во изработка на предлог методологии од областа на управување со отпадот, односно заштита на водите.
- Минимум 7 (седум) години релевантно искуство во областа на правото и животната средина.
- Претходно искуство во изработка на подзаконски акти, правилници и/или методологии ќе се смета за предност (да се достави примерок или контакт за препорака).
- Одлично познавање и разбирање на состојбите, слабостите, потребите, предизвиците и приоритетите во Република Северна Македонија во областа на законодавството за животната средина.
- Солидно познавање на законодавството на ЕУ во областа на животната средина (сектор управување со отпад и сектор води).
- Способност и подготвеност за тимска работа и координација на учеството на повеќе различни засегнати страни.

Б) Техничко - технолошки експерт/ка

- Завршен втор циклус на студии од областа на техничко -технолошки работи, односно прв циклус на студии во областа на техничко -технолошки работи и најмалку пет години искуство директно поврзано со техничките барања во областа на управувањето со отпад и води или минимум пет години работно искуство во изработка на предлог методологии од областа на управување со отпадот, односно управувањето со водите.
- Минимум 7 (седум) години релевантно искуство во техничко-технолошките барања од областа на животната средина.
- Претходно искуство во изработка на техничките барања во подзаконски акти, правилници и/или методологии ќе се смета за предност (да се достави примерок или контакт за препорака).
- Одлично познавање и разбирање на состојбите, слабостите, потребите, предизвиците и приоритетите во Република Северна Македонија во областа на животната средина.
- Солидно познавање на техничките барања на законодавството на ЕУ во областа на животната средина (сектор управување со отпад и сектор води).
- Способност и подготвеност за тимска работа и координација на учеството на повеќе различни засегнати страни.

3. Начин на пријавување:

Заинтересираните лица кои ги исполнуваат потребните квалификации, треба да испратат **Кратка биографија (најмногу 3 страни), Писмо за интерес (најмногу 1 страна)**, во кое ќе бидат обрзложени бараните квалификации, или потврдени со портфолио на активности согласно искуството на кандидатите, и Финансиска понуда. Апликацијата која треба да биде на македонски јазик, треба да се достави на следната е-маил адреса: contact@fes-skopje.org со назнака за позицијата за која се аплицира најдоцна до 6 март 2023.

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

По навремено пристигнување на апликациите, истите ќе бидат разгледани од страна на стручна комисија, при што кандидатите ќе бидат известени во рок од 10 работни дена.

За прашања во врска со Јавниот повик, а кои не се наведени, ве молиме обратете се писмено на дадената е-маил адреса: contact@fes-skopje.org.